

Sygn. akt I USK 422/21

POSTANOWIENIE

Dnia 19 maja 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Piotr Prusinowski

w sprawie z odwołania P. J.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w K.
o świadczenie rehabilitacyjne,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 19 maja 2022 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych w K.
z dnia 6 października 2020 r., sygn. akt VII Ua (...),

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**II. zasądza od odwołującego się na rzecz organu rentowego
240 zł (dwieście czterdzieści) tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w K. wyrokiem z dnia 26 lutego 2020 r., wydanym w sprawie z odwołań P. J. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. z dnia 18 lipca 2019 r. i z dnia 18 września 2019 r. o świadczenie rehabilitacyjne, umorzył postępowanie w sprawie odwołania od decyzji z dnia 18 lipca 2019 r. (pkt I); oddalił odwołanie od decyzji z dnia 18 września 2019 r. (pkt II) oraz zasądził od odwołującego się na rzecz organu rentowego 180 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt III). Wyrokiem z dnia 6 października 2020 r. Sąd Okręgowy w K. oddalił apelację P. J. od wyroku Sądu Rejonowego w K..

Zdaniem Sądu Okręgowego Sąd pierwszej instancji słusznie przyjął, że skarżący prowadził działalność gospodarczą. Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców działalnością gospodarczą jest zorganizowana działalność zarobkowa, wykonywana we własnym imieniu i w sposób ciągły. Z prawidłowo ustalonych przez Sąd Rejonowy faktów wynika, że skarżący w okresie niezdolności do pracy nie miał zamiaru zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej, czy ograniczenia jej zakresu. Opłacał składkę na ubezpieczenie zdrowotne z tytułu działalności gospodarczej, ponosił koszty związane z tą działalnością, wykazywał je w deklaracjach podatkowych. W okresie niezdolności do pracy odwołującego się, czynności w jego imieniu i na jego rzecz w ramach prowadzonej przez niego działalności gospodarczej podejmowała jego żona. Sąd Okręgowy podkreślił, że w CEIDG dodany został nowy przedmiot działalności gospodarczej odwołującego się - pośrednictwo w obrocie nieruchomościami. Mimo iż pośrednictwem nieruchomościami zajmowała się żona skarżącego, to jednak działała ona w jego imieniu i na jego rzecz na podstawie zawieranych umów cywilnoprawnych. Stroną umów w zakresie usług pośrednictwa w obrocie nieruchomościami był zatem skarżący, który wystawiał na rzecz kontrahentów faktury i usługi te rozliczał w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej - prowadzonej w sposób zorganizowany i ciągły. W konsekwencji powyższych ustaleń Sąd Okręgowy uznał, że Sąd pierwszej instancji dokonał również prawidłowej wykładni art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Zgodnie z tym przepisem zasiłek chorobowy z tytułu niezdolności do pracy powstałej w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego, jak i z tytułu niezdolności do pracy powstałej po ustaniu tytułu ubezpieczenia, nie przysługuje za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli osoba niezdolna do pracy kontynuuje działalność zarobkową lub podjęła działalność zarobkową stanowiącą tytuł do objęcia obowiązkowo lub dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym albo zapewniającą prawo do świadczeń za okres niezdolności do pracy z powodu choroby. Stosownie do art. 22 ustawy zasiłkowej do świadczenia rehabilitacyjnego stosuje się odpowiednio art. 13 ust. 1. Sąd drugiej instancji za trafne uznał stanowisko Sądu Rejonowego, że utrata prawa do

świadczenia w okresie ubezpieczenia nie powinna dotyczyć całego okresu niezdolności do pracy, lecz tylko tego, w którym została prowadzona działalność, a brak było zgłoszenia do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego, to jest od dnia 29 czerwca 2019 r. do dnia 11 sierpnia 2019 r. Ubezpieczenie skarżącego z tytułu stosunku pracy ustało z dniem 28 czerwca 2019 r., zaś ubezpieczony nie zgłosił się do tego ubezpieczenia w terminie tygodniowym, wobec czego objęcie go dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym z tego tytułu nastąpiło od dnia 12 sierpnia 2019 r. Słusznie więc uznał Sąd Rejonowy, że skarżący spełniał określone w art. 18 ust. 1 i 2 ustawy zasiłkowej przesłanki do przyznania prawa do świadczenia rehabilitacyjnego w okresie od dnia 12 sierpnia 2019 r. do dnia 11 lutego 2020 r. z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności.

Skargę kasacyjną oparto na naruszeniu prawa procesowego, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, to jest art. 233 § 1 w związku z art. 382 k.p.c., a także na naruszeniu prawa materialnego, a to art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.

Wniosek o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej skarżący uzasadnił tym, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne wymagające rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy, dotyczące kwestii, czy zamiar osoby niezdolnej do pracy prowadzenia działalności gospodarczej przesądza występowanie stanu kontynuowania przez tę osobę zarobkowej działalności w rozumieniu przepisu art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (jednolity tekst: Dz.U z 2020 r., poz. 870 z późn. zm.). W ocenie skarżącego stan kontynuowania zarobkowej działalności powinien być oceniany w pryzmacie faktów. Wola/zamiar prowadzenia działalności gospodarczej do faktów nie należy. Tym samym sięganie po to kryterium w ocenie faktu kontynuowania zarobkowej działalności nie może mieć miejsca, a ewentualnie dokonana w jego aspekcie ocena Sądu musi być zdyskwalifikowana.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie dostarczyła podstaw uzasadniających jej przyjęcie do rozpoznania.

W myśl art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Sformułowanie istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. powinno przybrać postać porównywalną z formułowaniem zagadnienia prawnego budzącego poważne wątpliwości, o którym stanowi na przykład art. 390 § 1 k.p.c. Chodzi więc o przedstawienie wyraźnych wątpliwości co do określonego przepisu (normy) lub zespołu przepisów (norm), albo szerzej i bardziej ogólnie - wątpliwości co do pewnego uregulowania prawnego (instytucji prawnej). Sformułowane zagadnienie winno odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i prawa pozytywnego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2015 r., I PK 19/15, LEX nr 2021941). Nie może mieć natomiast charakteru kazuistycznego i zawierać szeregu szczegółowych założeń determinujących odpowiedź, jak i nie może służyć uzyskaniu przez skarżącego odpowiedzi odnośnie do kwalifikacji prawnej pewnych szczegółowych elementów podstawy faktycznej zaskarżonego rozstrzygnięcia (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 grudnia 2015 r., IV CSK 405/15, LEX nr 2160209). Zagadnienie prawne powinno wyrażać problem prawny, którego wyjaśnienie ma znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy w ustalonym stanie faktycznym (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 19 października 2012 r., III SK 10/12, LEX nr 1228616; z dnia 18 września 2012 r., II CSK 180/12, LEX nr 1230170; z dnia 25 lutego 2008 r., I UK 339/07, LEX nr 453109).

W pierwszej kolejności zauważyć należy, że skarżący wskazując na naruszenie przez Sąd Okręgowy przepisów prawa materialnego, w rzeczywistości kwestionuje poczynione ustalenia faktyczne oraz ocenę dowodów. Naruszenia art. art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z

ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa skarżący upatruje w błędnej wykładni tego przepisu i przyjęciu, że zamiar osoby niezdolnej do pracy prowadzenia działalności gospodarczej przesądza o występowaniu stanu kontynuowania przez tę osobę zarobkowej działalności. Ta sama okoliczność stała się podstawą sformułowania istotnego zagadnienia prawnego. Skarżący podniósł przy tym, że stan kontynuowania zarobkowej działalności powinien być oceniany w pryzmacie faktów. Wola/zamiar prowadzenia działalności gospodarczej do faktów nie należy, dlatego sięganie po to kryterium w ocenie faktu kontynuowania zarobkowej działalności nie może mieć miejsca, a ewentualnie dokonana w jego aspekcie ocena Sądu musi być zdyskwalifikowana. Tymczasem Sąd Okręgowy w uzasadnieniu orzeczenia wskazał na wystąpienie szeregu okoliczności przesądzających o prowadzeniu działalności gospodarczej – opłacanie przez skarżącego w okresie niezdolności do pracy składki na ubezpieczenie zdrowotne z tytułu działalności gospodarczej, ponoszenie kosztów związanych z tą działalnością i wykazywanie ich w deklaracjach podatkowych, dodanie do CEIDG nowego przedmiotu działalności gospodarczej, wystawianie przez skarżącego na rzecz kontrahentów faktur i rozliczanie usług, podejmowanie czynności faktycznych w ramach działalności - przez żonę skarżącego, ale w jego imieniu i na jego rzecz. Sąd Okręgowy w swoim rozstrzygnięciu nie ograniczył się zatem jedynie do analizowania zamiaru czy też woli prowadzenia działalności gospodarczej, przyjmując tę okoliczność za przesądzającą.

Na kwestionowanie przez skarżącego ustaleń faktycznych wskazuje również powołanie się w podstawach skargi na naruszenie art. 233 k.p.c. w związku z art. 382 k.p.c. przez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów w części dotyczącej ustaleń faktycznych odnośnie istnienia zamiaru skarżącego jako osoby niezdolnej do pracy prowadzenia działalności gospodarczej w rozumieniu tego przepisu. Wyłączenie w art. 398³ § 3 k.p.c. z podstaw skargi kasacyjnej zarzutów dotyczących oceny dowodów pozbawia skarżącego możliwości powoływania się na zarzut naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów przewidzianej w art. 233 § 1 k.p.c. Zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. może wyjątkowo stanowić uzasadnioną podstawę skargi kasacyjnej jedynie wtedy, gdy skarżący, posługując się wyłącznie argumentami jurydycznymi, wykaże, iż sąd drugiej instancji rażąco naruszył

ustanowione w wymienionym przepisie zasady oceny wiarygodności i mocy dowodów i że naruszenie to mogło mieć wpływ na wynik sprawy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2005 r., IV CK 122/05, Legalis nr 97143). Postawienie zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie może polegać na zaprezentowaniu przez skarżącego stanu faktycznego, ustalonego przez niego na podstawie własnej oceny dowodów (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 października 1997 r., II CKN 393/97, Legalis nr 482570; z dnia 17 kwietnia 1998 r., II CKN 704/97, OSNC 1998, nr 12, poz. 214; wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 14 stycznia 2000 r., I CKN 1169/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 139; z dnia 10 kwietnia 2000 r., V CKN 17/00, OSNC 2000, nr 10, poz. 189).

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji. O kosztach procesu rozstrzygnięto na podstawie reguły z art. 98 § 1 k.p.c. i art. 99 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c.